

KARMØY KOMMUNE

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING

2015

**KONTROLLUTVALGET
KARMØY KOMMUNE**

INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2015.

I følge kommuneloven § 77 pkt. 6 skal »**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**».

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen (regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskaper som kommune eier (selskapskontroll). Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn kommunestyret, og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret i 2011 og revidert i 2014.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

Det er kommunestyret selv som velger kontrollutvalgets medlemmer. Kontrollutvalget skal ha minimum tre medlemmer og minst et av utvalgets medlemmer velges blant representantene i kommunestyret. Ansatte i kommunen er utelukket fra valg til kontrollutvalget.

For valgperioden 2011- 2015 har Karmøy kontrollutvalg bestått av følgende:

Faste:

Leder	Simon Næsse (Ap)
Nestleder	Ernst Morgan Endresen (H)
Medlem	Brit Astrid Grønning (H)
Medlem	Eli M. Rovik (FrP)
Medlem	Kenneth Lodden (FrP)
Medlem	Gunn Elise Aarsand Dale (Ap)
Medlem	Jakob Eng (KrF)

Varamedlemmer

1. Tove Storesund Gaard (Ap)
2. John Ferkingstad (SV)
3. Synnøve Wang (Pp)
1 Tove Jakobsen (H)
2. Leif Bjarne Naley (H)
3. Asbjørg Sæbøe Øren (H)
1. Rune Midtun (FrP)
2. Cecilie Soo Juell (FrP).
3. Irene Eikill (FrP)
1. Berit Toskedal Kvilhaug (KrF)
2. Helge-André Langåker (KrF)

For valgperioden 2015- 2019 har Karmøy kommunestyre valgt følgende:

Faste:

Leder	Einar Endresen (Frp)
Nestleder	Svein Andreas Næsse (Ap)
Medlem	Brit Astrid Grønning (H)
Medlem	Per Inge Sjurseth (FrP)
Medlem	Solrun Gjerdevik (V)
Medlem	Wenche Lindtner (Sp)
Medlem	Øyvind Meistad (KrF)

Varamedlemmer

1. Elin K. Johannessen (Ap)
2. Jarle (Utsira) Nilsen (Ap)
1. Ernst Vikingstad (H)
2. Lene Yvonne Kvilhaug (H)
1. Frode Ingebrigtsen (FrP)
2. Cecilie Soo Juell (FrP)
3. Liv Gørild Johannessen (PDK)
1. Asbjørn Eik-Nes (V)
2. Andrea M. S. Simonsen (V)
1. Tollak Mikal Kaldheim (Sp)
2. Emil Sørheim (Sp)
1. Bjørn Egil Hatteland (KrF)
2. Olene Mjølhus Koch (KrF)

Leder er også kommunestyrerepresentant. Dersom det ikke hadde vært tilfelle, har leder og nestleder i følge lovverk møte- og talerett i kommunestyret når utvalget sine saker blir behandlet.

Utvalget hadde sitt første møte 25. november 2015.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget, men har i 2015 ikke møtt. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles av utvalget. Rådmannen har i 2015 møtt to ganger. I tillegg har budsjettsjef, økonomisjef, helse- og omsorgssjef, næringsjef, oppvekst- og kultursjef møtt og redegjort i ulike saker.

Møtene blir gjort kjent på kommunen og sekretariatets hjemmesider. Der blir også sakspapirer, protokoller og rapporter lagt ut.

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2015

Kontrollutvalget har i 2015 hatt **7** (8) møter, hvorav fire på våren og tre på høsten. Møtene har vært holdt på rådhuset. Kontrollutvalget har åpne møter, med unntak av når det er hjemlet i lov å lukke. Møtene kunngjøres i fellesannonsering. Sakspapirer til utvalgets møter legges på kommunens nettsider, samt sekretariatets hjemmesider. Pressen har møtt fram i en sak som omhandlet av kommunens bruk av EU-midler.

Utvalget har hatt **42** (41) saker til behandling og har fått **64** (56) saker til orientering. I fjor ble **7** (6) saker sendt videre for behandling i kommunestyret.

Lodden og Aarsand Dale deltok på kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) på Gardermoen i februar. På konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni var det ingen deltakere.

På felles opplæringskveld i november for nye medlemmer deltok 5 medlemmer og 4 varamedlemmer. På dagskonferansen for kontrollutvalg i Rogaland i Sandnes i desember deltok 5 av medlemmene.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til internt tilsyn og kontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks.

Kontrollutvalget hadde i møte 20.05.15 kommunens regnskap for 2014 til behandling, sammen med regnskapet for Karmøy Industrivannverk og Karmøy Næringsfond. Revisjonen hadde avgitt revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold.

Utvalget uttalte følgende:

Karmøy kommunes årsregnskap for 2014 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1.080.155.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet viser et positivt netto driftsresultat med 15,2 mill. kr, som utgjør 0,6 % av driftsinntektene. Dette er imidlertid under Teknisk beregningsutvalgs anbefalte ny resultatmargin på 1,75 %.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2013, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2014 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2014 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.14.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen merknader til Karmøy kommunes årsregnskap for 2014.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

Det er kontrollutvalgets oppgave å påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomhet. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret. Karmøy kommunes plan for 2012-2016 ble vedtatt av kommunestyret i 30.10.12, sak 74/12.

Rapport om «**Tildeling og tilgjengelighet av pleie- og omsorgstjenester for eldre**» ble lagt fram for utvalget i mars. Resultatet viste at kommunen har et forbedringspotensial i og med at undersøkelsen avdekket enkelte svakheter og forbedringsområder. Revisor sine anbefalinger var:

1. Iverksette tiltak for å unngå etterslep når det gjelder å evaluere tildelte tjenester.
2. Sikre at avslag på søknader om pleie- og omsorgstjenester inneholder informasjon om de hovedhensyn som har vært avgjørende for utøvelsen av skjønn i samsvar med forvaltningsloven §§ 24 og 25.

- 3. Vurdere ytterligere tiltak for å redusere antall overliggedøgn. I denne forbindelse bør kommunen også vurdere om det er hensiktsmessig å iverksette tiltak for å sikre raskere tilgang til og tilpassing av nødvendige hjelpemidler ved utskriving av pasienter.*
- 4. Etablere skriftlige rutiner for alle områder som er listet opp i kvalitetsforskriften § 3.*

Rådmannen ga uttrykk for at de kjente seg igjen i rapporten og mente den ga et godt bilde av tildeling og tilgjengelighet av pleie- og omsorgstjenestene for eldre i kommunen, og at det skulle arbeides videre med de anbefalte tiltakene. Kommunestyret satte frist til mars 2016 for tilbakemelding om oppfølging av rapporten.

Utvalget bestilte ny rapport i januar. Denne skulle se nærmere på «**Spesialpedagogiske tiltak og PPT**». Rapporten forelå til augustmøtet. Også her var resultatet at kommunen har et forbedringspotensiale. Anbefalingen her var på åtte punkter:

- 1. Kommunen bør gjennomgå PPTs maler, og vurdere om disse bør justeres for å øke tydeligheten i de sakkyndige vurderingene.*
- 2. Kommunen må etablere rutiner som sikrer at foreløpig svar sendes ut i saker der dette er påkrevd, jf. krav i forvaltningsloven § 11a.*
- 3. Kommunen bør avklare på hvilket tidspunkt saksbehandlingstiden i en sak starter, slik at dette fremstår entydig for alle involverte parter.*
- 4. Kommunen bør sikre at overgangsprosjektet for barn som skal begynne på skolen innlemmes i kommunens rutiner for overgang mellom barnehage og skole, for å sikre at alle rutiner for disse prosessene foreligger samlet og at det ikke er tvil om hvilke rutiner som gjelder.*
- 5. Kommunen bør sikre at PPT og skolene avklarer rollefordelingen i kontaktmøter, og sikre at retningslinjene for kontaktmøtene er godt kjent hos alle involverte parter slik at møtene kan gjennomføres etter hensikten.*
- 6. Kommunen bør sikre at det tydeliggjøres overfor både skoler og barnehager hvordan de ulike teamene i PPT kan bistå skoler og barnehager i systemrettet arbeid.*
- 7. Kommunen bør gjøre nærmere undersøkelser og eventuelt sette i verk tiltak for å sikre at alle skoler følger opp krav i opplæringsloven om å vurdere og prøve ut tiltak før eventuell henvisning til PPT.*
- 8. Kommunen bør vurdere å systematisere skoleeiers kontrollmekanismer som skal sikre etterlevelse av barns rettigheter til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, herunder sikre oppfølging og dokumentasjon av kontrollene, jf. opplæringsloven § 13-10.*

Også denne saken ble det satt en frist for oppfølging, nå med 9 måneder etter kommunestyrets vedtak 17.11.15, sak 83/15. Administrasjonen var godt i gang med

forbedringer og har gitt uttrykk for at de ikke vil ha problemer med å holde foreslått frist for tilbakemelding.

Prosjekt om «*Barneverntjenesten*» ble valgt i mai og skulle være ferdig før nyttår. Det ble formulert bl.a. følgende problemstillinger:

- 1. I hvilken grad har barneverntjenesten etablert tilstrekkelig system for internkontroll?**
- 2. Etterlever barneverntjenesten sentrale rettsregler som gjelder for saksbehandling av meldinger, undersøkelser og hjelpetiltak?**
- 3. I hvilken grad har kommunen etablert system og rutiner som sikrer barns medvirkning?**
- 4. Har barneverntjenesten tilfredsstillende samarbeid med andre tjenester i kommunen?**

Rapporten er blitt forsinket og vil i følge revisor være klar i løpet av februar 2016.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følge kommuneloven er kontrollutvalget også pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Plan for 2012-2016 og retningslinjer for slik kontroll ble vedtatt av kommunestyret i møte 30.10.12, sak 73/12.

Utvalget vedtok i 2014 å invitere de andre eierkommunene til å delta i en selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og datterselskapet Haugaland Næringspark AS. Rapporten var klar i mars 2015.

Deloitte hadde sett etter om selskapene har etablert systemer og rutiner for å sikre at selskapene drives i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk. Det ble avdekket noen få forbedringspunkter, og det ble satt en 12 måneders frist for tilbakemelding om oppfølging av anbefalingene.

4.4 TILSYN MED REVISOR/REVISJONEN

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Deloitte AS har siden 01.07.12 vært kommunens revisjonsselskap. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Else Holst-Larsen, Deloitte Haugesund. Hun møter på alle møter. Forvaltningsrevisorene har kontor i Bergen og har møtt i fire av møtene i 2015. De har også blitt engasjert av utvalget til å presentere rapporter i to kommunestyremøter.

Kontrollutvalget har i 2015 gjennomført ny anbudskonkurranse om revisjonstjenestene for perioden 2016-2020. Anbudsgrunlaget ble behandlet i mai med anbudsfrist 11.08.15. Det ble levert inn to tilbud (Deloitte og KPMG). Sak om valg av revisor ble lagt fram for utvalget i september. Kommunestyret tiltrådte kontrollutvalgets innstilling å velge KPMG AS som kommunens revisor i møte 17.11.15, sak 77/15 for de neste fire år. Kommunen har opsjon til å forlenge avtalen med 2 år.

Deloitte har, som tidligere år, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimrevisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplaner.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Til januarmøtet ba utvalget om å få orientering om oppfølging av kommunens arkivsituasjon, kommuneoverlegens brev om oppsigelse og status innen brannberedskap. Rådmannen og brannsjefen orienterte.

Til junimøtet ønsket utvalget at det ble gjort nærmere greie for kommunens rusomsorg. Virksomhetsleder og en ansatt gav en orientering om organisering og drift.

På bakgrunn av en oversendelse fra formannskapet og presseoppslag ble rådmannen bedt om å gjøre rede for kommunens bruk av EU-midler. Rådmannen og stedfortreder for oppvekst- og kultursjef møtte i september og orienterte om regelverk og dokumentasjonskrav.

Utvalget vedtok at på bakgrunn av dokumentasjon og redegjørelse fant de ingen forhold som indikerer et behov for videre kontroll. Utvalget ba rådmannen fortsette arbeidet med å ha gode rutiner, bl.a. ved innkjøp, for å sikre godt omdømme og tillit til kommunen.

Tilsyn med forvaltningen har også vært gjennomført ved at utvalget er blitt orientert om vedtatt budsjett, økonomiplaner, økonomirapporter, fylkesmannens tilsynsrapporter.

5. BUDSJETT/REGNSKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

Funksjon 1100	REGNSKAP 2015	BUDSJETT 2015	REGNSKAP 2014
KONTROLL OG REVISJON			
Ansvar 1100 Formannskapssekretæren 1080 godtgjørelse, kurs, m.m	97 320	224 000	127.247
Ansvar 1200 Rådmannen 1270 Revisjonstjenester	1 082 841	1 080 000	655.944
Ansvar 1200 Rådmannen 1375 Sekretariatstjenester (IKS)	324 000	324 000	311 000
Sum utgifter	1 504 161	1 628 000	1 089 526

Kontrollutvalget behandlet høsten 2015 forslag til budsjett for kontroll og tilsyn for 2016. Totalrammen ble satt til kr **1.639.000** eks. mva. Av dette er kr 222 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 337 000 til sekretariatstjenester og kr 1.080 000 til kjøp av revisjon. Det er da som tidligere år budsjettert med ca. 750 timer til forvaltningsrevisjon og til selskapskontroll.

6. SEKRETARIAT

Kommunene er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i gang fra 01.01.05 og har vært i drift i 10 år.

Selskapet er eid av 10 kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med fire revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariatene i Rogaland, Agder og Hordaland.

Selskapet har i 2015 gjennomført brukerundersøkelse og markert 10 års jubileum på representantskapsmøtet i april. Det ble her framhevet at sekretariatet har fått gjennomgående positive tilbakemeldinger, men som forbedring kan de ble bedre kjent, som ledd i å styrke kommunenes kontroll- og tilsynsansvar.

Fast sekretær for utvalget har vært daglig leder Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Fra Karmøy kommune har Marianne Kvilhaug Svendsen vært medlem til representantskapet for IKSet med Turid Aune som varamedlem. Representantskapsmøte ble avholdt 27.04.15 og begge hadde forfall. For perioden 2015-2019 er Alf H. Aronsen blitt valgt som medlem og med Yngve Bergersen som varamedlem.

OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2015 har vært som planlagt. Det har blitt bestilt tre forvaltningsrevisjonsrapporter og tre rapporter har blitt lagt fram. Administrasjonen har gjort greie for saker som utvalget har bedt om underveis gjennom året. Ved sekretariatet har det vært et arbeidskrevende år pga. anbud for ni kommuner og skifte av kontrollutvalg i høst.

Kopervik, 20.01.16

Einar Endresen (FrP)
(sign.)

Svein Andreas Næsse (Ap)
(sign.)

Brit Astrid Grønning (H)
(sign.)

Per Inge Sjurseth (FrP)
(sign.)

Solrun Gjerdevik (V)
(sign.)

Wenche Lindtner (Sp)
(sign.)

Øyvind Meistad (KrF)
(sign.)